

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

HE 33/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Taksi Helsinki Oy:n asiantuntijalausunto

Taksi Helsinki kiittää mahdollisuudesta asiantuntijalausuntoon ja tulla kuultavaksi.

Yhteenveto kannasta

Taksi Helsinki pitää hallituksen esitystä HE 33/2025 vp rajatuin osin kannatettavana. Katsomme, että esityksen tavoitteet ovat perusteltuja ja että kokeilu voi tuottaa arvokasta tietoa yhteiskunnan kuljetusten kehittämiseksi. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että kokeilun toteutus ei vaaranna yksityisten taksiyhtiöiden liiketoimintaa, tietosuojaa tai liiketoimintasalaisuuksia. Lisäksi on varmistettava, että yksityiset taksiyhtiöt saavat kohtuullisen ja oikeudenmukaisen korvauksen toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Kilpailuneutraliteettiongelma

Taksi Helsinki arvioi alueellisen, InHouse-malliin perustuvan kokeilun muodostavan kilpailuneutraliteettiongelman. Jos InHouse-toimija saa pysyvän aseman kokeilun jälkeen, yksityiset toimijat joutuvat vetäytymään kyseiseltä liiketoiminta-alueelta ja mahdollisesti koko markkinasta, koska ne eivät voi kilpailla koska ne eivät voi kilpailla mahdollisesti tukea saavan julkisen toimijan kanssa. Tämä voi johtaa markkinoiden keskittymiseen julkisomisteiselle toimijalle ja palvelutason heikkenemiseen, kun kilpailun tuomat parannuspaineet poistuvat.

Ehdotetun tiedonkeruun tavoitteena näyttää olevan yksityisten taksiyritysten liiketoiminnasta ja sen toteuttamisesta kerättävän datan hyödyntäminen, mutta sitä vastoin esim. joukkoliikenteen tai alustatalouden tietoja ei käsityksemme mukaan olla keräämässä. Kysymys kuuluu, miksi tiedonkeruu on rajoitettu koskemaan ainoastaan yhtä liikenne- ja yritysmuotoa.

Konkreettiset kustannukset välitysyhtiöille

Tietojen toimittaminen vaatii teknisiä ja operatiivisia toimenpiteitä, jotka aiheuttavat todellisia kustannuksia erityisesti seuraavista osa-alueista:

Suunnittelu ja määrittelytyö, arvio 8 000 - 10 000 €: Ennen toteutusta on tehtävä järjestelmäarkkitehtuurin tarkastelua, tiedonhallinnan vaatimusten määrittelyä, yhteistyötä viranomaisien kanssa sekä projektinhallintaa. Tässä vaiheessa syntyy mm. työaikakustannuksia kehitystiimille, palvelun omistajalle ja tietosuojavastaaville.

Tekninen integraatio, arvio 15 000 € (kertainvestointi): Yhden rajapinnan toteuttaminen, tiedon muokkaaminen vaadittuun rakenteeseen ja tietojen nouto omista järjestelmistä automaattisesti ja ajastetusti, sekä testaus ja dokumentointi. Huom, tämä kustannus kattaa vain kerran tehtävän perustoteutuksen. Mikäli rajapinnan määrittelyitä muutetaan kokeilun aikana (esim. tietosisältö, tekniset reunaehdot), joudutaan tekemään muutostöitä, jotka kasvattavat kustannuksia.

Valvonta ja ylläpito, arvio 2 000- 3 000 €/kk: Vaikka integraatio olisi automatisoitu, mikään järjestelmä ei ole täysin itsetoimiva. Henkilöresurssien käyttö on välttämätöntä valvonnan ja virheiden korjaamisen osalta. Automaattisen tiedonsiirron toimintaa on valvottava (monitorointi) ja virhetilanteisiin on reagoitava (esim. tietojen puuttuminen, aikakatkaisu). Lisäksi mahdolliset viranomaismuutokset tai lakimuutokset voivat edellyttää päivityksiä. Kun otetaan huomioon, että tietoja pitäisi raportoida päivittäin, ei esityksessä ehdotettu 15 000 euron valtiontuki riitä alkukaan kulujen kattamiseksi, käytännössä se ei kata edes rajapinnan rakentamisesta ja testaamisesta sekä käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia.

Huomionarvoista on myös se, että esityksessä pyydettyvät tiedot ovat osin jo Kelan ja Traficomien saatavilla ja täten tuottaisi päällekkäistä turhaa työtä.

Taksi Helsinki: 16.5.2025 Helsinki

Mikko Koivu

liiketoimintajohtaja